

Verkiezingsprogramma CDA VAALS

2018 – 2022

“Met elkaar, voor elkaar”

Voorwoord

Vaals, Vijlen, Lemiers en hun karakteristieke gehuchten zijn de “Kroonjuwelen van het Heuvelland”.

De inwoners zijn trots op hun woonkernen, hun gemeenschappen, hun cultuur, het cultuurlandschap en de omliggende natuurgebieden en bossen, welke wij moeten koesteren en beschermen. In hun onderlinge samenhang, zijn zij de economische motor van onze gemeente. De drie kernen Vaals, Vijlen en Lemiers hebben echter ieder hun eigen identiteit en kenmerken. Iedere kern is op zijn eigen manier uniek en bijzonder. Door de verschillende eigenschappen van de kernen functioneert elke kern op zijn eigen manier. Iets wat in Vaals voor grote reuring zorgt, speelt in Lemiers geen enkele rol van betekenis. Een goed marketingplan uit Vijlen, slaat niet per definitie aan in Vaals. Vaals, Vijlen en Lemiers zijn één gemeente, maar vragen om gedifferentieerd beleid vanuit de overheid en de politiek.

Gemeente Vaals bestaat natuurlijk niet alleen uit de specifieke kernen, gehuchten en natuurgebieden. Het belangrijkste hierbij zijn haar inwoners: een bonte verzameling van betrokken mensen, die samen hart hebben voor de plek waar ze wonen, leven en werken. Samen met hen wil **CDA VAALS** verder bouwen aan bloeiende gemeenschappen in elke kern waar zowel de huidige en ook de nieuwe inwoners graag en gelukkig wonen én leven.

Ook de komende jaren zet **CDA VAALS** zich in voor Vaals, Vijlen en Lemiers. Daarvoor hebben we *pijlers* geformuleerd welke u in dit verkiezingsprogramma aantreft. Deze *pijlers* zijn geen blauwdrukken, maar kaders die **CDA VAALS** voorstaat. Voor de concretisering en de uitvoering gaan we in gesprek met onze inwoners en andere partners. De kaders worden gaandeweg toegepast en uitgewerkt. Bewoners weten vaak veel beter wat er leeft in hun kernen en kunnen heel goed beoordelen welke oplossingen het meest passend zijn. **CDA VAALS** vindt dat de gemeente oplossingen moet realiseren vóór en met de inwoners.

Het is tijd voor een nieuwe wind binnen de inmiddels vastgeroeste politiek in Vaals. **CDA VAALS** is klaar om die handschoen op te pakken en daarvoor echte verantwoordelijkheid te nemen. Met uw steun gaat ons dat lukken!

John Coenen – Lijsttrekker CDA VAALS

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
CDA VAALS en het Christen Democratisch Appèl	3
Programma 2018-2022	5
Duurzaamheid & Milieu	6
Wonen & Leven	7
Geld, Regels & Gemeente	8
Leefbaarheid & Zeggenschap	9
Nawoord	10
Bijlagen	
Aandachtspunten van inwoners Vaals	11
Aandachtspunten van inwoners Vijlen	12
Aandachtspunten van inwoners Lemiers	13

CDA VAALS en het Christen Democratisch Appèl.

Het is vaker punt van discussie geweest en zal het ook blijven: Wat behelst nu die “C” van het CDA? **CDA VAALS** ontloopt dit thema niet, want wij zijn ons ervan bewust dat dit toch voor veel kiezers en stemmers een belangrijk punt is.

Is het CDA een Christelijke partij, een partij gebaseerd op geloof die andere geloven uitsluit? Het antwoord is nee, het CDA is geen Christelijke partij gebaseerd op geloof! Een Christelijke partij (zoals de Christen Unie, of de Staatkundig Gereformeerde Partij) volgt namelijk de leer van het Christendom, bijvoorbeeld wat in de Bijbel staat geschreven. Dat zijn strengere regels van wat wel en niet volgens het geloof mag. Dat is niet de koers van het CDA. Het CDA is een *Christen Democratische partij*. Dat wil zeggen, dat wij een brede volkspartij zijn met onze eigen opvattingen over hoe de samenleving eruit moet zien. Die ideeën halen we *niet* uit de leer van het Christendom, maar we zien *wel* iets in het Christelijk, zeg maar West-Europees mensbeeld.

Het Christelijk mensbeeld

Wellicht klinkt het apart, het Christelijk mensbeeld. Als je je er echter verder in verdiept, dan klinken de uitgangspunten heel logisch: goed zijn voor je familie en vrienden, geloof in wat mensen zelf kunnen, de verantwoordelijkheid nemen om je fatsoenlijk te gedragen en je steentje bij te dragen aan de samenleving. In Nederland zijn er drie grote politieke stromingen: de Christendemocratie, het liberalisme en de sociaal-democratie. De liberalen zijn voor een vrije markt, maar het leven draait volgens ons niet alleen maar om economie. Sociaal-democraten willen de problemen oplossen door de overheid een taak te geven. Hierdoor krijgen we echter meer regels en neemt het initiatief van mensen af. Het CDA kiest juist voor de samenleving. Wij zijn van mening dat mensen, verenigingen en instellingen prima in staat zijn om dingen (samen, eventueel met de overheid) te regelen.

Visie van CDA VAALS

- We zijn er niet alleen voor onszelf, maar we zijn er ook voor de mensen in onze gemeenschappen.
- De gemeente cq de overheid is er niet om alle problemen op te lossen, mensen zijn in eerste instantie uitstekend in staat om zelf problemen op te lossen. Uiteindelijk scheelt dit weer een hoop regels en inperkingen van verworven vrijheden.
- Wij hebben de verantwoording om hulpbehoevenden in onze gemeenschappen en samenleving - zoals chronisch zieken – hulp te bieden en hen te ondersteunen. Mensen die wel vooruit kunnen hebben de plicht om zich ook in te zetten, door de zorg voor het gezin, door te werken en/of vrijwilligerswerk te verrichten.
- **CDA VAALS** verzet zich tegen zaken, die de samenleving aantasten: zoals criminaliteit, drugsgebruik, of alcoholgebruik onder jongeren.
- We kiezen voor de menselijke maat. Niet alles wat groter is, is per definitie beter. Het is vooral belangrijk, dat mensen elkaar in de eigen wijk of buurt kennen en iets voor elkaar over hebben.
- **CDA VAALS** kiest ervoor om op te komen voor de Christelijke cq West-Europese waarden, normen en tradities. Onze Nederlandse, Limburgse, Vaalser, Vijlener en Lemierser cultuur dient gekoesterd en zo nodig beschermd te worden tegen de mondiale veranderingen waarmee wij de laatste jaren van doen hebben.

Uitgangspunten

Binnen het Christen Democratisch gedachtegoed zijn vier uitgangspunten gedefinieerd, welke we graag kort toelichten. Ook onze lokale, Vaalser standpunten, visies en overwegingen zijn gestoeld op deze uitgangspunten:

Uitgangspunt: Rentmeesterschap

Vanuit een besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. We hebben de natuur en de cultuur geërfd van onze (voor)ouders en te leen van de mensen die na ons komen. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd, ook op financieel gebied. Beheren en beheersen zijn niet voldoende. Om een betere samenleving achter te laten zijn creativiteit en innovatie nodig.

Uitgangspunt: Gespreide verantwoordelijkheid

Voor het CDA begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. Mensen, buurten, sportclubs, scholen, kerken, zorginstellingen, bedrijven: ze leveren allemaal een unieke bijdrage aan de samenleving. De overheid geeft al die mensen en organisaties het vertrouwen om te doen waar ze goed in zijn. En de burger geeft de overheid het vertrouwen om te doen wat zij moet doen. Vertrouwen is dus belangrijk. Niet alles hoeft volgens regels en politieke wetten te gebeuren. Mensen en bedrijven weten vaak zelf heel goed hoe dingen geregeld moeten worden.

Uitgangspunt: Publieke gerechtigheid

Het CDA staat pal voor de rechtsstaat als onmisbare voorwaarde voor de bescherming van menselijke waardigheid. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke grenzen en geeft mensen zekerheid. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig zijn. En, de overheid moet zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn.

Uitgangspunt: Solidariteit

Het CDA zet in op betrokken burgers om de onderlinge verbondenheid te versterken. Er moet betrokkenheid zijn tussen generaties en tussen arm en rijk. We leven niet alleen voor onszelf, maar we zijn pas mens door met elkaar te leven. De overheid zorgt voor de basis van sociale zekerheid: voor iedereen is er gezondheidszorg, onderwijs en inkomen. De persoonlijke factor mag daarbij niet uit het oog worden verloren. Het CDA vindt onderlinge verbondenheid tussen mensen belangrijk.

Programma 2018-2022

Via diverse interactieve sessies met leden van het CDA én inwoners en organisaties van Vaals, heeft **CDA VAALS** haar verkiezingsprogramma opgesteld. Daarbij hebben wij ervoor gekozen om onze programmapunten rondom 4 *pijlers* te plaatsen, om zodoende een samenhangend en verbindend geheel tot stand te brengen. Wanneer de *pijlers* gerealiseerd zijn, mag U de kroon op hen plaatsen.

De 4 *pijlers* van **CDA VAALS** zijn in willekeurige volgorde:

- Duurzaamheid & Milieu
- Wonen & Leven
- Geld, Regels & Gemeente
- Leefbaarheid & Zeggenschap

In de volgende paragrafen treft u de uitwerkingen van onze *pijlers* aan, waarbij wij direct opmerken dat deze opsommingen geen statisch lijstjes zijn, maar gaandeweg het politiekproces aangevuld, aangescherpt, of zelfs ingekort zullen worden. Politiek is immers een proces van geven en nemen en wij hebben dan ook niet de illusie dat wij zonder slag of stoot al onze wensen, ideeën, visies en dus onze doelen gerealiseerd zullen krijgen. Wij willen u wel *beloven* dat wij ons met ziel en zaligheid zullen inzetten om onze doelen te realiseren en mocht dat om welke reden dan ook niet lukken, wij u uit zullen leggen waarom het ons niet gelukt is.

CDA VAALS heeft ervoor gekozen om duidelijke, concrete en realistische doelen te benoemen die ons inziens met de middelen die Gemeente Vaals beschikbaar heeft, te realiseren zijn. Wij kiezen er niet voor om enorme, grootschalige en tijdrovende processen te starten, waarvan de uitkomst ongewis blijft. Reëel, tastbaar en tot de verbeelding sprekend is het devies!

Daarnaast hebben in februari 2018 in Vaals, Vijlen en Lemiers inloopavonden plaatsgevonden. Inwoners van deze kernen werden in de gelegenheid gesteld, om punten welke speciale aandacht verdienen te benoemen en onder de aandacht van **CDA VAALS** te brengen. Deze punten neemt het CDA serieus! Zo serieus, dat wij hiervoor extra ruimte hebben en de aangedragen punten van de inloopavonden hebben toegevoegd aan ons Verkiezingsprogramma 2018-2022.

In de bijlagen I (Vaals), II (Vijlen) en III (Lemiers), kunt u zien welke punten door de inwoners van Vaals, Vijlen en Lemiers zijn benoemd en door **CDA VAALS** worden opgepakt.

CDA VAALS wil middels dit Verkiezingsprogramma samen *met* de inwoners van Vaals, Vijlen en Lemiers werken en bouwen aan een stevige en solide samenleving, die opkomt *voor* de belangen van haar inwoners én waarin alle inwoners gelukkig kunnen leven en wonen.

Met elkaar, voor elkaar.

Duurzaamheid & Milieu

Als geen ander is **CDA VAALS** zich ervan doordrongen dat wij een verantwoordelijkheid hebben richting onze kinderen en generaties die volgen. **CDA VAALS** wil zich dan ook inzetten voor een duurzame gemeenschap en onze geliefde, omliggende en kwalitatief hooggeprezen natuur rondom onze gemeenschappen koesteren en beschermen. Excessieve exploitatie kan wat ons betreft nooit aan de orde zijn en dient zo nodig ingekaderd te worden. Zoals wij al veel vaker hebben gezegd, “we moeten uitkijken dat we onze kip met de gouden eieren niet slachten”. Dit gezegd en geschreven hebbende, hebben wij de onderstaande punten geformuleerd:

Tihange

De kerncentrales te Tihange (B) blijven als een zwaard van Damocles boven de gemeenschappen Vaals, Vijlen en Lemiers hangen. Bestuurlijk dient voor dit enorme probleem voldoende aandacht te blijven. Samen met de partners uit de (Eu)regio en Provincie dienen alle mogelijke middelen, steeds opnieuw, aangegrepen te worden om tot sluiting van de kerncentrales te Tihange te komen.

Subsidie voor Groene initiatieven

Burgers van gemeente Vaals die voor hun woning duurzame energiesystemen willen aanschaffen, of energiebesparende maatregelen treffen kunnen in aanmerking komen voor een gemeentelijke subsidie.

Duurzaam ondernemerschap

Lokaal ondernemerschap binnen de eigen gemeentegrenzen moet gepromoot, gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Lokale ondernemers dienen bij gemeentelijke aanbestedingen zo veel als mogelijk te prevaleren boven niet-lokale ondernemers. Lokale producten moeten algemeen verkrijgbaar en prijstechnisch en kwalitatief concurrerend worden voor alle inwoners. Hiermee worden ook onnodige verkeersbewegingen én milieubelasting voorkomen.

Lokale energievoorzieningen en zelfvoorzienendheid

Er dient onderzocht te worden of delen van Vaals, Vijlen en Lemiers, dan wel de gehele gemeente Vaals, geheel of gedeeltelijk in zijn eigen energiebehoefte kan voorzien. In samenspraak met inwoners en ondernemers uit gemeente Vaals kan gezocht worden naar mogelijkheden. Voorbeelden hiervan zijn te vinden bij Duitse dorpscoöperaties.

Respect voor mens en natuur

Onze natuur en de buitengebieden dienen beschermd te worden tegen de uitwassen van toeristische en recreatieve exploitatie. Grootschalige evenementen in de natuur en buitengebieden dienen tot een minimum beperkt te worden. Overlast en verkeersdruk veroorzaakt door toertochten (fietsers, oldtimers en motoren) dienen aangepakt en ontmoedigd te worden. Deze activiteiten passen niet binnen het beeld van duurzaam toerisme en duurzaam recreëren en leggen daarnaast een grote druk op de leefomgeving van onze inwoners die in de buitengebieden wonen.

Maastrichterlaan en Duitse Maut

Er dient voldoende aandacht te zijn voor het milieueffect (fijnstof en geluid) en verkeerseffect op en aan de Maastrichterlaan n.a.v. de invoering van Maut op de Duitse Autobahn. Verwacht kan worden dat de verkeersintensiteit op de Maastrichterlaan na de invoering van het Duitse Tolplan significant zal toenemen met alle milieu-, gezondheids- en verkeersproblemen van dien.

Wonen & Leven

CDA VAALS wil dat Vaals, Vijlen en Lemiers plekken worden en blijven waar kinderen, jongeren, jonge gezinnen, volwassenen en ouderen samen op een verbindende manier met elkaar kunnen leven. Daarbij moet voldoende aandacht zijn voor mindervaliden en mensen die vanwege chronische aandoeningen beperkt zijn in hun bewegingsvrijheid en in mindere mate kunnen participeren in onze gemeenschappen. Ook is **CDA VAALS** van mening dat discriminatie vanwege seksuele geaardheid, geslacht, religie of wat dan ook, niet past in onze open samenleving, waar wij op een transparante doch respectvolle manier met elkaar omgaan en elkaar respecteren.

Vaals = Vaals, Vijlen en Lemiers

CDA VAALS blijft streven naar een zelfstandige en kwalitatief goed functionerende gemeente die de inwoners kwalitatief van dienst kan zijn en die alle noodzakelijke veranderingen in de gemeente in alle opzichten kwalitatief kan realiseren. Om de dienstverlening aan de inwoners kwalitatief te borgen dient de uitvoering dicht bij de inwoners centraal uitgevoerd te blijven. Overstijgende zaken worden met regionale partners aangepakt, waardoor de kwaliteit van dienstverlening richting onze burgers te allen tijde gewaarborgd blijft.

Bouwplannen voor jongeren

Er dienen meer bouwmogelijkheden voor jonge inwoners en starters gecreëerd te worden. In overweging moet worden genomen of erfpachtconstructies tussen gemeente en de nieuwe bewoners een positief effect op de financiële mogelijkheden voor deze doelgroep heeft, waardoor de vestiging van jonge gezinnen in onze gemeente gestimuleerd wordt.

Veiligheid, orde en rust

Er moet meer accent worden gelegd op veiligheid én handhaving, hetgeen impliceert dat er meer (gemeentelijk-)blauw op straat dient te komen. Inwoners van Vaals geven jaar-op-jaar aan, dat snelheidsovertredingen, geluidsoverlast, hinderlijkgedrag en landschapsvervuiling grote ergernissen zijn, welke het leef- en woongenot negatief beïnvloeden.

Toegankelijkheid, begaanbaarheid en bereikbaarheid

Om plezierig en met welbehagen in onze gemeente te leven, is het fundamenteel dat gebouwen, wegen, trottoirs, paden en de openbare ruimte voor iedereen toegankelijk, begaanbaar en dus goed onderhouden zijn. Ook de bereikbaarheid binnen, van en naar de afzonderlijke kernen via het Openbaar Vervoer verdient extra aandacht. Indien we willen dat de kernen leefbaar blijven, dienen de voorzieningen in stand en zelfs uitgebreid te worden.

Gezinnen en kinderen.

Om jonge gezinnen in onze gemeente te houden en te krijgen willen wij het basisschoolonderwijs geheel kosteloos maken. In samenspraak met de 2 onderwijsstichtingen (Innovo en Movare) zal de gemeente afspraken maken om de eigenbijdrage van in Vaals wonende kinderen te vergoeden. Daarnaast moet onderzocht worden of kinderdagopvang voor werkende ouders geheel, of gedeeltelijk gesubsidieerd kan worden.

Parkeertarieven

Onderzocht moet worden of alle inwoners van gemeente Vaals tegen een sterk gereduceerd tarief een parkeerjaarkaart kunnen aanschaffen.

Geld, Regels & Gemeente

Om algemene voorzieningen in stand te houden, moet de gemeente zorg dragen voor een stabiele financiële gemeentelijke huishouding, zoals onze inwoners zorgdragen voor een stabiel inkomen om in hun eigen behoeften te voorzien. Daarnaast is **CDA VAALS** ervan overtuigd dat burgers uitstekend in staat zijn om problemen die voortvloeien uit het “samen leven” zelf op te lossen. Volgens **CDA VAALS** moeten we af van onnodige, opgelegde en vaak betuttelende regelgeving, welke de vrijheid en creativiteit van onze inwoners onnodig belemmert. De Gemeente dient hierbij echter wél een faciliterende rol in te vervullen en desgewenst als aanjager te fungeren. Immers, iets wat in Vaals functioneert, kan in Lemiers niet werken en wat in Vijlen uitloopt in een succes waar de Landelijke media op afkomen, slaat in Vaals niet aan. De Gemeente dient de eigenheid van de desbetreffende gemeenschappen te onderkennen en daarvoor gedifferentieerd beleid én handvaten te creëren.

Belastingen

Heffingsbelastingen dienen wat ons betreft in eerste instantie kostendekkend te zijn, m.a.w. de gemeente hoeft hier géén winst op te maken. Ook moet ervoor gewaakt worden dat geormerkte belastingen ook daadwerkelijk voor de heffingsgrondslag gebruikt worden. Een uitzondering hierop is de toeristen- en forensenbelasting.

OZB

Het is in onze gemeente een gewoonte geworden om jaarlijks, ongeacht het gemeentelijk jaarresultaat, de OZB met een vast percentage te verhogen (standaard OZB-verhoging). Daarbovenop komt dan nog eens de voorgestelde indexatie-verhoging en/of de verhoging om het tekort op OZB-inkomsten af te dekken (bijvoorbeeld omdat de WOZ-waarde is verlaagd). Wij zien geen enkele noodzaak om de standaard OZB-verhoging in stand te houden. Indien we een tekort hebben, dan dienen er verhogingen te worden doorgevoerd, indien er geen tekorten zijn, moeten de burgers daar direct van kunnen profiteren.

Vergunningen

De hoeveelheid en de diversiteit van het soort vergunningen welke aangevraagd moeten worden, dient drastisch te verminderen. Ongewenste regeldruk dient uitgebannen te worden en de doorlooptijd van vergunningstrajecten dient verkort te worden.

De gemeente denkt mee

De tijd dat de gemeente besliste over het wél of niet meewerken aan een (vergunning-)aanvraag is volgens **CDA VAALS** voorbij. De gemeente dient te allen tijde op een positieve en proactieve manier mee te denken met de aanvrager, om zodoende de wens van de aanvrager zo goed als mogelijk gerealiseerd te krijgen. Dit betekent de gemeente (mogelijkerwijs) moet leren omdenken. **CDA VAALS** is van mening dat het ambtelijk apparaat dienstbaar naar de burger moet zijn en niet andersom.

Gemeentelijke boekhouding

CDA VAALS is van oudsher een partij die het huishoudboekje op een realistische manier in balans wil hebben. Alsmaar putten uit de spaarpot, leidt onherroepelijk tot een faillissement. Wij willen realistisch begroten en de resultaten open en transparant met iedereen (inwoners, ondernemers en andere overheden) delen.

Leefbaarheid & Zeggenschap

CDA VAALS is van mening dat zeggenschap weer meer bij de inwoners hoort te liggen, dan op dit moment het geval is. Door burgers van de Vaals, Vijlen en Lemiers meer zeggenschap en inspraak te geven, wordt hun betrokkenheid met de gemeenschappen vergroot en zal de onderlinge verbondenheid toenemen. De tijd dat vanuit ivoren kamertjes en fluwelen stoeltjes besloten werd wat goed was voor het volk, is volgens **CDA VAALS** definitief voorbij. Inwoners van Vaals, Vijlen en Lemiers zijn welbewuste, goed geïnformeerde burgers die zelf heel goed weten waar de schoen in hun gemeenschap wringt en hoe dit opgelost kan worden. De Gemeente dient, zoals al eerder geschreven, een faciliterende rol in te nemen en burgers dienen zich, zonder onnodige inmenging vanuit de gemeente te organiseren en te zorgen voor mandaat en daadkracht om binnen hun gemeenschap gewenste doelen te bereiken. **CDA VAALS** is er van overtuigd dat dit makkelijk haalbaar en van uit de gemeenschappen gewenst is. **CDA VAALS** is van mening dat het bestuur van de gemeente bereid dient te zijn om niet meer alleen zelf de koers, de keuzes en de oplossingen te bepalen voor de inwoners. Het bestuur dient hierin te veranderen en meer respect en verantwoordelijkheid te gunnen aan de inwoners. Ook zijn wij van mening dat het politieke gremium zoals dat op dit moment gehanteerd wordt, (misschien) herzien moet worden, om het zodoende toegankelijker te maken voor geïnteresseerde en betrokken burgers.

Zelfsturing en middelen

Vaals, Vijlen en Lemiers zijn één gemeente, maar hebben elk een afzonderlijke identiteit. De kernen moeten een bepaalde mate van zelfsturing toebedeeld krijgen, waarvoor ook middelen beschikbaar gesteld moeten worden. Initiatieven vanuit de afzonderlijke kernen krijgen daarmee meer kans van slagen en kunnen leiden tot inventieve ideeën en/of oplossingen die breder binnen de gehele gemeenschap gedragen en uitgedragen kunnen worden.

Zelfsturing en zeggenschap

De kernen Vaals, Vijlen en Lemiers dienen op een gestructureerde wijze zeggenschap te krijgen over lokaal (kern) beleid. Dit dient bij voorkeur via (gekozen/geselecteerde/benoemde) burgerpanels te gebeuren, maar kan in de aanloopfase ook via geplande insprekavonden op locatie, waarbij alle inwoners uitgenodigd worden om ideeën en verbeteringen kenbaar te maken.

Subsidies

Verenigingen vormen een belangrijk onderdeel van de leefbaarheid en het sociale leven in de kernen Vaals, Vijlen en Lemiers. De positieve invloed en impact die verenigingen hebben, moet meer gewaardeerd worden, door hogere activiteitsubsidies te verstrekken. Hiertegenover staat dat de verenigingen vanuit hun diverse disciplines reguliere gesprekspartners worden met betrekking tot thema's die de leefbaarheid en sociale cohesie direct beïnvloeden.

Jong en Oud

Centraliseren van voorzieningen leidt niet per definitie tot een bijdrage aan de leefbaarheid. Voorzieningen in de wijken en kernen welke zowel door ouderen als door jongeren gebruikt worden, leiden echter wel tot een vergroting van de leefbaarheid en sociale cohesie. Jong en oud moeten elkaar ontmoeten, waardoor wederzijds begrip ontstaat. Deze ontmoetingsplekken moeten geografisch goed verspreid zijn over de diverse wijken en kernen van onze gemeente. Zowel jongeren als ouderen dienen op regelmatige basis input te leveren t.a.v. het beleid (Jongerenorganisaties, KBO, Zonnebloem etc).

Nawoord

Het Christelijk mensbeeld en de vier uitgangspunten in het Christen Democratisch gedachtegoed vormen de basis van dit programma van **CDA VAALS**. Ook het handelen en denken bij de uitvoering van dit programma door **CDA VAALS** zal hierop gebaseerd zijn.

CDA VAALS heeft dit programma ontwikkeld met oor, oog en aandacht voor alle mensen in de Gemeente Vaals. Hierbij zijn inwoners serieus genomen en hebben zij hun inbreng kunnen leveren. Ook in de komende periode zal **CDA VAALS** het primaat bij de inwoners blijven leggen.

In dit programma presenteert **CDA VAALS** vele aspecten van onze samenleving en onze leefomgeving. Met trots en gedragen door vele inwoners, geeft **CDA VAALS** aan waar aandacht en prioriteit dient te liggen.

CDA VAALS vindt dat de kwaliteit van ons lokaal bestuur in meerdere opzichten aan kwaliteit dient te winnen.

De wijze waarop de gemeente besluiten neemt en waarop de inwoners instemmen, vraagt naar het oordeel van **CDA VAALS** om vernieuwing. Meer dan nu, dient de gemeente te beseffen dat zij, bij de beleidsontwikkeling, niet alleen eigenaar en beslisser is van zowel het publieke domein als het leefdomein. Inwoners dienen meer dan nu serieus te worden genomen.

CDA VAALS vindt dat het politieke systeem en het handelen van bestuurders dient te veranderen. De gemeente dient de kracht, de ervaring en de idealen van inwoners, bedrijven en organisaties leren te benutten. Meer respect en begrip voor inwoners vormen de basis voor een ontwikkeling van zelfsturing van onze gemeenschappen. Politiek en maatschappij werken in verbondenheid aan breed gedragen besluiten. **CDA VAALS** vindt dat bestuurlijk Vaals toe is aan een grote onderhoudsbeurt.

CDA VAALS streeft naar een beweging die ons lokaal bestuur vernieuwt en verbetert. De gemeente dient nog meer stimulerend en faciliterend te zijn.

CDA VAALS vindt dat deze veranderingen eisen stellen aan het bestuur van de gemeente Vaals. Politieke partijen zijn verantwoordelijk voor het stellen van kandidaten die dergelijke veranderingen kunnen entameren en die gemotiveerd zijn om dit qua eigen bestuurlijk handelen in te vullen.

CDA VAALS is er van overtuigd dat hierdoor de lokale democratie wordt versterkt en het bestuur dichter bij de bevolking komt te staan.

CDA VAALS wil dit *“met elkaar, voor elkaar”* invullen!

Bestuur afdeling CDA VAALS

Bijlage

Inloopcafé's

Overzicht van verzoeken en wensen van inwoners.

Inloopcafé Lemiers / 1 maart 2018

Inwoners van Lemiers vinden:

- Al enige tijd hebben we last van een rattenplaag vanuit de buffer. Deze noodsituatie dient voortvarend te worden opgelost.
- De gemeente dient initiatieven te nemen om burgerparticipatie te stimuleren. Het is gewenst dat een dorpsplatform Lemiers of een andere vorm ontstaat.
- Ontwikkelingen rondom het project "Trambaanfietsroute" dienen goed te worden afgewogen ten opzichte van de wenselijkheid van het koesteren van het gebied en van de leefbaarheid. Vooral bij de keuze van het tracé dient aandacht te zijn voor de belangen van de inwoners.
- Ontwikkelingen rondom het project "De Wij" dienen goed te worden afgewogen ten opzichte van de wenselijkheid van het koesteren van het gebied en van de leefomgeving.
- Lemiers verdient het om er presentabel bij te liggen. De middenberm van de Rijksweg is zowel voor inwoners als voor passanten een blikvanger. Deze dient er altijd mooi bij te liggen; dit is nu niet het geval.
- De gemeente dient nog veel meer een dienstverlener voor inwoners te worden. Ook op het gebied van vergunningverlening. Het beperkt meedenken van uit de overheid/ambtenaren dient ook bij vergunningverlening te veranderen in een ondersteunende en meedenkende rol.

Inloopcafé Vijlen / 8 maart 2-18

Inwoners van Vijlen vinden:

- Gebrek aan ruimte waar verenigingen of groepen bij elkaar kunnen komen, dient te worden opgelost. Zo is ook de "hoeskamer" op zoek naar een grotere en betere locatie om activiteiten uit te bouwen.
- Voorzieningen van de gemeente voor verenigingen dienen te voldoen aan de hedendaagse eisen en wensen. Zo dient het voetbalveld van RKVV Vijlen te worden voorzien van een kunstgrasveld.
- Het probleem van de buslijn 59 dient te worden opgelost. Een verbinding naar Mechelen (huisarts, hospice) en Gulpen was en is goed voor de inwoners van Vaals en Vijlen.
- Meerdere kinderen van Vaals komen in Vijlen naar school. Deze kinderen worden met de auto naar school gebracht. De parkeervoorziening bij de school is te beperkt om alle auto's een plek te geven. De beschikbare ruimte dient maximaal benut te worden voor parkeren (laten vervallen bloemperk).
- Veiligheid en leefbaarheid dienen te worden gewaarborgd. Snelheidsovertredingen op de Vijlenberg, Hilleslagerweg en Mamelisserweg dienen te worden bestreden.
- Tourtochten door de kern Vijlen tasten de leefbaarheid behoorlijk aan. Er dienen minimaal tourtochten door kern Vijlen te worden toegestaan.
- Initiëren van burgerpreventie door stimuleren "burgerwachten" of WhatsApp-groepen.
- In de gemeente lijden ongeveer 220 mensen aan dementie. De komende jaren zal dit aantal verdubbelen. Onderzoek naar zorg, ondersteuning van patiënten en mantelzorgers dient plaats te vinden. De gemeente dient toe te werken naar een dementievriendelijke gemeente en gemeenschap.
- De wegen en trottoirs verkeren in slechte staat. Dit dient te worden aangepakt.

- Al jaren wordt gewacht op de aanleg van het voetpad van de Pater Gelissenstraat naar de Vijlenerweg. Dit pad dient op korte termijn te worden aangelegd.
- Al jaren vraagt Vijlen om een veiligere fiets- en wandel- en rolstoelverbinding met Harles. Een dergelijke verbinding langs de Vijlenerweg dient te worden aangelegd.
- De Oude Trichterweg, een verbindingsweg tussen Vijlen en Lemiers, is gedeeltelijk geasfalteerd. Deze weg dient goed toegankelijk te worden gemaakt voor fietsers, wandelaars en rolstoelgebruikers. Wellicht dat een asfaltstrook midden op de weg de oplossing kan bieden.
- Ons aller trots is het buitengebied. Verloedering ligt continue op de loer. Er dienen passende maatregelen te komen om deze verloedering te voorkomen.
- Recreanten in ons buitengebied zijn welkom maar ook talrijk en leiden tot problemen. Er dienen passende parkeermogelijkheden bij de toegang van het buitengebied te komen.
- De gemeente dient meer aandacht te hebben voor het “westen” (Lemiers en Vijlen) en niet allen te kijken en te werken aan het “oosten” (Vaals).
- Lokale ondernemers dienen de voorkeur te krijgen bij inkoopbeleid/aanbesteding door de gemeente. Lokale werkgelegenheid en behoud lokale ondernemingen dienen te worden bevorderd.
- Regels maken is goed maar zonder handhaving hebben regels niet altijd het beoogde effect. Er dient meer aandacht voor handhaving te zijn op onder andere de gebieden: bouw- en woningtoezicht, verkeershandhaving, orde, afval, loslopen honden en hondenpoep.

Inloopcafé Vaals / 15 maart 2018

Inwoners van Vaals vinden:

- De gemeente is dienstverlener naar de inwoners en dient zich zo te gedragen. De huidige slechte (geen) communicatie en terugkoppeling vanuit gemeente naar inwoners dient tot het verleden te behoren.
- Door aanpassing van de infrastructuur rondom het winkelcentrum is de Paulusstraat niet meer doorlopend. Inwoners van het onderste deel van de Bosstraat ervaren hierdoor veel verkeersoverlast. Dit probleem dient te worden erkend en er dient te worden gezocht naar oplossingen.
- Het Prins Willem-Alexanderplein is een actieve locatie in de kern. Hier speelt een aantal problemen die aandacht verdienen. Het gaat dan om: overlast door feestvierders Zera, parkeren op het plein en het gebruik en vernieling van de lift en de omgeving.
- De gemeente mag nimmer weer twee maten gebruiken bij het wel of niet toestaan van vuurwerk.
- De Maastrichterlaan biedt nog steeds niet de meest optimale doorstroming van het verkeer. Te veel auto's stoppen voor voetgangers en er zijn te veel oversteekplekken. Verkeersregels bij de suggestiestroken zijn niet altijd duidelijk. Veel bestuurders denken dat ze altijd voorrang moeten verlenen. Instructie en handhaving zijn noodzakelijk.
- Het van Von Clermontpark verloedert; optreden is noodzakelijk. Het park wordt slecht onderhouden, er worden vernielingen aangericht en niet hersteld, er wordt gevist, gebarbecued, alcohol genuttigd en de bierflessen/kapot glas worden overal neergegooid. Ook wordt het park als openbaar toilet gebruikt.
- Veiligheid en gemak dienen altijd voorop te staan. De openbare ruimte en vooral de trottoirs dienen in goede staat te verkeren.
- Verkeersregels zijn regels die voor iedereen gelden. Ambtenaren mogen blijkbaar wel met de motor en de auto naar gemeentehuis rijden. Willekeurige fietsers worden echter bekeurd. Er dient één maat te zijn die voor iedereen geldt.
- Regels maken is goed maar zonder handhaving hebben regels niet altijd het beoogde effect. Er dient meer aandacht voor handhaving te zijn op onder andere de gebieden: bouw- en woningtoezicht, verkeershandhaving, orde, afval, loslopen honden en hondenpoep.

- Onze gemeente heeft een toeristische en recreatieve aantrekkingskracht die prima is. De overlast van recreatieve wielrenners is meer dan storend en doet afbreuk aan de leefbaarheid. Aanpakken van deze overlast en handhaven van dit verkeer is noodzakelijk. Ontmoediging van overlast in de gemeente dient te worden aangepakt conform de aanpak van de “racemotoren” in het buitengebied.
- Het buitengebied is onze trots en onze kroonjuweel. Excessief gebruik dient te worden voorkomen. Zo dient te worden voorkomen dat er een nieuwe camping in het buitengebied (Cottessen) komt. De gemeente dient dit niet toe te staan.

Tot zover!